

UZASADNIENIE

Z. J., syn S. i K. z domu K., urodzony (...) w Ł. został oskarżony o to, że: w okresie od marca 2005 r. do co najmniej końca sierpnia 2006 r. w Ł. pełniąc funkcję publiczną - Zastępcy Dyrektora do Spraw Medycznych (...) Szpitala (...) w Ł., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w zamian za złożoną przez J. P. obietnicę wręczania mu co kwartał korzyści majątkowych w postaci pieniędzy w kwotach w granicach od 3.000 do 5.000 złotych, doprowadził do wygrania w dniu 01 sierpnia 2005 r. przez spółkę (...) z siedzibą w K. a ogłoszonego w dniu 07 lipca 2005 r. konkursu ofert na outsourcing laboratorium w (...) Szpitalu (...) w Ł., przy czym w celu osiągnięcia powyższego zamiaru uczestniczył w sformułowaniu specyfikacji tego ogłoszonego outsourcingu, którego wymogi preferowały spółkę (...) z siedzibą w K., a następnie w związku z realizacją zawartej umowy jako Zastępca Dyrektora do Spraw Medycznych (...) Szpitala (...) w Ł., żądał a następnie przyjął co najmniej trzy razy od J. P., J. S., G. G. korzyść majątkową w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 17.000 złotych, to jest o przestępstwo z art. 228 § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

W. S. (1), syn Z. i J. z domu F., urodzony (...) w Ł. **oraz** I. S. (1) z domu P., córka A. i H. z domu T., urodzona 9 czerwca 1959 r. w S. zostali oskarżeni o to, że: w okresie od co najmniej października 2003 roku do co najmniej lutego 2007 roku w Z. i na terenie Ł., działając wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz osobą co do której materiał dowodowy wyłączono do odrębnego postępowania, w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, a następnie współdziałając z osobami pełniącymi funkcję publiczną, W. S. (1) w związku z pełnieniem funkcji publicznej Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, a następnie dyrektora Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. im. M. K., I. S. (2) w związku z pełnieniem funkcji publicznej kierownika Klinicznego Oddziału Interny Dziecięcej i Alergologii Instytutu (...) w Z., a następnie kierownika Oddziału Alergologii i Interny Dziecięcej w Wojewódzkim Szpitalu (...) w Ł. im. M. K., żądali a następnie przyjęli dla siebie od J. P., J. S., G. G. przedstawicieli spółki (...) Sp. z o.o." z siedzibą w K. przy ulicy (...) wpisaną do KRS pod numerem (...) oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. przy ulicy (...) wpisaną do KRS pod numerem (...), - korzyść majątkową : w postaci pieniędzy w kwocie nie mniejszej niż 103.500 złotych, telewizora plazmowego marki (...) o wielkości 42 cali typ KE – (...) o wartości 27.500,00 zł, atlasu anatomicznego człowieka o wartości 318,00 zł w związku z :

- realizacją podpisanej w dniu 21.11.2003 roku przez Wojewódzki Szpital (...) w Z. umowy z firmą (...) D. z K. dotyczącej zakupu odczynników do badań immunochemicznych do analizatora I. 2000 na okres 13 miesięcy.
- realizacją podpisanej w dniu 24.05.2005 roku przez spółkę (...) z K. przetargu na dzierżawę przez Zakład (...) w Z. analizatora do badań immunochemicznych w tym do oznaczania stężenia specyficznych IgE wraz z dostawą odczynników.
- wprowadzonym w dniu 04 stycznia 2006 r. aneksem do umowy nr (...) zawartej w dniu 28 grudnia 2005 r. w Ł. pomiędzy Wojewódzkim Szpitalem (...) w Ł. im. K. a spółką (...) dotyczącą świadczenia usług zdrowotnych w zakresie diagnostyki laboratoryjnej, wskazującą, iż spółka (...) nie będzie wykonywała badań immunoglobuliny E całkowite i immunoglobuliny E swoiste (poz. 66 i 67 załącznika nr 1 do cyt. umowy) – których wartość jako świadczenia zdrowotnego wynosiła łącznie kwotę 774.000 zł, w następstwie czego świadczenia te, na zlecenie Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. im. K. miał wykonywać przy użyciu aparatu dzierżawionego od Spółki (...) w postaci analizatora immunodiagnostycznego (...) oraz przy użyciu odczynników dostarczanych do tego szpitala na podstawie umowy z tą ustaloną spółką - Wojewódzki Szpital (...) w Z..
- realizacją podpisanej w dniu 18 grudnia 2006 roku po przeprowadzonym konkursie ofert umowy nr (...) dotyczącej świadczenia zdrowotnego w zakresie diagnostyki laboratoryjnej pomiędzy Wojewódzkim Szpitalem (...) w Ł. a spółką (...) z K.,

to jest o przestępstwo z art. 228 § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Nadto **W. S. (1)** został oskarżony o to, że: w dniu 15 września 2007 roku w Ł. bez wymaganego zezwolenia posiadał naboje rewolwerowe kal. 38 Special z pociskiem krytym produkcji firmy (...) w ilości - 100 sztuk, naboje rewolwerowe kal. 38 Special z pociskiem półpłaszczowym produkcji firmy (...) w ilości - 50 sztuk, naboje rewolwerowe kal. 38 Special czyszczące produkcji firmy (...) w ilości - 9 sztuk i produkcji firmy (...) w ilości 1 sztuki, które nadawały się do odpalenia z broni palnej właściwego kalibru i stanowią amunicję w rozumieniu art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 21.05.1999 roku o broni i amunicji, to jest o przestępstwo z art. 263 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia **10 października 2016** roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w V Wydziale Karnym, w sprawie o **sygn. akt VK 522/09**:

1. oskarżonego Z. J. uznał za winnego w okresie od marca 2005 r. do 10 sierpnia 2006 r. w Ł. pełniąc funkcję publiczną - Zastępcy Dyrektora do Spraw Medycznych (...) Szpitala (...) w Ł., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w zamian za złożoną przez J. P. obietnicę wręczenia mu cyklicznie korzyści majątkowych w postaci pieniędzy w nieokreślonych precyzyjnie kwotach, podjął czynności umożliwiające wygranie w dniu 1 sierpnia 2005 r. przez spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. konkursu ofert na outsourcing laboratorium w (...) Szpitalu (...) w Ł., a następnie w związku z realizacją zawartej umowy jako Zastępca Dyrektora do Spraw Medycznych (...) Szpitala (...) w Ł., trzykrotnie przyjął od J. P., J. S. i G. G., w tym jednokrotnie poprzedzając to żądaniem skierowanym do J. P., korzyść majątkową w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 17.000 złotych, to jest przestępstwa z art. 228 § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 228§4 k.k. i art. 33§2 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 200 (dwustu) stawek dziennych po 200 (dwieście) złotych każda stawka;

2. oskarżonych W. S. (1) i I. S. (2) uznał za winnych tego, że w okresie od co najmniej października 2003 roku do co najmniej lutego 2007 roku w Z. i na terenie Ł., działając wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz osobą, co do której materiał dowodowy wyłączono do odrębnego postępowania, działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przy czym W. S. (1) w związku z pełnieniem funkcji publicznej Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, a następnie dyrektora Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. im. M. K., zaś I. S. (2) w związku z pełnieniem funkcji publicznej kierownika Klinicznego Oddziału Interny Dziecięcej i Alergologii Instytutu (...) w Z., a następnie kierownika Oddziału Alergologii i Interny Dziecięcej w Wojewódzkim Szpitalu (...) w Ł. im. M. K., żądali a następnie przyjęli od J. P., J. S. i G. G. przedstawicieli spółki (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. przy ulicy (...) wpisaną do KRS pod numerem (...) oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. przy ulicy (...) wpisaną do KRS pod numerem (...), - korzyść majątkową w postaci pieniędzy w kwocie nie mniejszej niż 103.500 złotych, telewizora plazmowego marki (...) o wielkości 42 cali typ KE – (...) o wartości 27.500,00 zł, atlasu anatomicznego człowieka o wartości 318,00 zł w związku z zawarciem i realizacją:

- umowy z 12 grudnia 2003 roku zawartej przez Wojewódzki Szpital (...) w Z. umowy z firmę (...) spółka z o.o. z siedzibą w K., dotyczącej zakupu odczynników do badań alergologicznych do analizatora I. 2000 dla Zakładu (...),
- umowy z 24 maja 2005 roku zawartej przez spółkę (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. na dzierżawę przez Zakład (...) w Z. analizatora do badań immunochemicznych w tym do oznaczania stężenia specyficznych IgE wraz z dostawą odczynników,
- aneksu z 4 stycznia 2006 r. do umowy nr (...) zawartej w dniu 28 grudnia 2005 r. w Ł. pomiędzy Wojewódzkim Szpitalem (...) w Ł. im. K., a spółką (...) dotyczącą świadczenia usług zdrowotnych w zakresie diagnostyki laboratoryjnej, zgodnie z którym spółka (...) zaprzestała wykonywania badań immunoglobuliny E całkowite i immunoglobuliny E swoiste, a w następstwie czego świadczenia te, na zlecenie Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. im. K., wykonywane były przy użyciu aparatu dzierżawionego od (...) spółka z o.o. w postaci analizatora immunodiagnostycznego (...) oraz przy użyciu odczynników dostarczanych przez (...) spółka z o.o. w Wojewódzkim Szpitalu (...) w Z..

- umowy z 18 grudnia 2006 roku po przeprowadzonym konkursie ofert umowy nr (...) dotyczącej świadczenia zdrowotnego w zakresie diagnostyki laboratoryjnej pomiędzy Wojewódzkim Szpitalem (...) w Ł. a (...) sp. z o.o. w K.,

to jest przestępstwa z art. 228 § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 228§4 k.k. oraz art. 33§2 k.k. wymierzył:

a) W. S. (2) karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 200 (dwieście) złotych każda stawka;

b) I. S. (2) karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) i miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 200 (dwustu) stawek dziennych po 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych każda stawka.

3. oskarżonego W. S. (1) uznał za winnego drugiego z zarzucanych mu czynów, wypełniającego dyspozycję art. 263§2 k.k. i na podstawie art. 263§2 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

4. na podstawie 85 k.k. i art. 86§1 k.k. w związku z art. 4§1 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych W. S. (1) orzekł karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

5. na podstawie art. 69§1 k.k. i art. 70§1 punkt 1 k.k. w związku z art. 4§1 k.k. wykonanie:

a) orzeczonej względem Z. J. kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności zawiesił warunkowo na okres 2 (dwóch) lat próby;

b) orzeczonej względem W. S. (1) kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności zawiesił warunkowo na okres 5 (pięciu) lat próby;

c) orzeczonej względem I. S. (2) kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności zawiesił warunkowo na okres 4 (czterech) lat próby.

6. na podstawie art. 41§1 k.k. i 43§1 k.k. orzekł wobec W. S. (1) zakaz zajmowania stanowiska związanego z kierowaniem państwową lub samorządową jednostką, której zakresem działania objęte jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach środków przyznanych z Narodowego Funduszu Zdrowia na okres lat 3 (trzech) lat;

7. na podstawie art. 63§1 k.k. w związku z art. 4§1 k.k. na poczet orzeczonej:

a. wobec Z. J. grzywny zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia go wolności w okresie od 4 października 2007 roku do 19 października 2007 roku uznając, iż każdy dzień pozbawienia wolności równoważny jest dwóm stawkom dziennym grzywny;

b. wobec W. S. (1) grzywny zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia go wolności w okresie od 4 października 2007 roku do 6 lutego 2008 roku uznając, iż każdy dzień pozbawienia wolności równoważny jest dwóm stawkom dziennym grzywny;

c. wobec I. S. (2) grzywny zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia go wolności w okresie od 15 września 2007 roku do 17 października 2007 roku uznając, iż każdy dzień pozbawienia wolności równoważny jest dwóm stawkom dziennym grzywny;

8. na podstawie art. 44§1 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci: telewizora marki S. (...), atlasu Anatomii Człowieka S. – 2 tomy, 97 sztuk amunicji 38 S. w opakowaniu firmy (...), 47 sztuk amunicji S. w opakowaniu Firmy (...), 7 sztuk amunicji S. w opakowaniu Firmy (...).

9. na podstawie art. 45§1 k.k. orzekł:

a. względem Z. J. przepadek kwoty 17.000 (siedemnastu tysięcy) złotych stanowiącej równowartość przyjętej korzyści majątkowej;

b. solidarnie, względem W. S. (1) i I. S. (2) przepadek kwoty 103.500 (stu trzech tysięcy pięciuset) złotych stanowiącej równowartość przyjętej korzyści majątkowej;

10. nakazał zwrócić Z. J. dowody rzeczowe w postaci oryginałów faktur za usługi telekomunikacyjne, uznane za dowód rzeczowy postanowieniem z dnia 18 grudnia 2015 roku (k.8130), a przechowywane w aktach sprawy;

11. zasądził na rzecz Skarbu Państwa od Z. J. kwotę 16.802,60 (szesnaście tysięcy osiemset dwa złote i sześćdziesiąt groszy), a od W. S. (1) i I. S. (3) kwoty po 18.802,60 (osiemnaście tysięcy osiemset dwa złote i sześćdziesiąt groszy) tytułem częściowego zwrotu kosztów sądowych.

Wyrok zaskarżyli w całości obrońcy wszystkich oskarżonych podnosząc w obu wywiedzionych apelacjach m.in. zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 9 w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co obaj apelujący wywiedli z tego, że pomimo prawomocnego zwrotu aktu oskarżenia oskarżycielowi publicznemu na podstawie art. 337 § 1 k.p.k. do uzupełnienia aktu oskarżenia, w tym o całość akt postępowania przygotowawczego, które to zarządzenie zostało utrzymane w mocy postanowieniem sądu odwoławczego z dnia 7 stycznia 2013 roku, doręczonym oskarżycielowi w dniu 11 stycznia 2013 roku oskarżyciel nie wniósł poprawionego aktu oskarżenia, w tym poprzez załączenie całości akt postępowania przygotowawczego i co w uznaniu odwołujących jest równoznaczne z brakiem skargi uprawnionego oskarżyciela, co powinno skutkować umorzeniem postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

ponieważ, jak będzie to wskazane poniżej, ten powyżej opisany zarzut obu apelacji okazał się zasadny sąd odwoławczy ograniczył rozpoznanie obu wywiedzionych środków zaskarżenia do tego zarzutu stosownie do art. 436 k.p.k., gdyż przytaczanie i roztrząsanie pozostałych zarzutów byłoby bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Mając na uwadze, że uwzględniony zarzut o charakterze bezwzględnym dotyczy toku postępowania, którego nie przedstawiał sąd meriti w pisemnych motywach zapadłego orzeczenia to dla naświetlenia sytuacji procesowej związanej z tym zarzutem sąd odwoławczy przytoczy najważniejszego okoliczności związane z wniesioną skargą publiczną i decyzjami jej dotyczącymi.

Niniejsze postępowanie było pierwotnie częścią sprawy Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi prowadzonej za sygnaturą V Ap 3/09, z której następnie wyłączono sprawę V Ap 19/09, której materiały wraz z aktem oskarżenia skierowano do Sadu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, w którym wszczęto postępowanie za sygn. akt VK 522/09. Sąd rozpoznający sprawę wielokrotnie i bezskutecznie występował do oskarżyciela o przekazanie całości materiałów postępowania przygotowawczego V Ap 3/09 wraz ze zgromadzonymi dowodami rzeczowymi do momentu wydzielenia sprawy V Ap 9/09. Wobec bezskuteczności tych wystąpień np. w trybie art. 15 k.p.k. postanowieniem z dnia 8 października 2012 roku zawiesił postępowanie do czasu zakończenia postępowania V Ap 19/09, które to postanowienie na skutek zażalenia oskarżyciela zostało uchylone przez Sąd Okręgowy w Łodzi ze wskazaniem, że tego rodzaju brak – akt postępowania przygotowawczego - nie jest przyczyną uzasadniającą zawieszenie postępowania a winien zostać objęty procedurą art. 337 k.p.k.

Zarządzeniem z dnia 19 listopada 2012 roku zwrócono akt oskarżenia oskarżycielowi celem uzupełnienia braków polegających na nie załączeniu całości akt V Ap 3/09 od wszczęcia postępowania do momentu wyłączenia materiałów dotyczących sprawy V Ap 19/09 wraz z dowodami rzeczowymi w postaci oryginałów, które stanowiły podstawę do sporządzenia protokołów i stenogramów rozmów. Zażalenie na powyższe zarządzenie wywiódł oskarżyciel w dniu 5 grudnia 2012 roku. W dniu 14 grudnia 2012 roku Prokuratura Apelacyjna w Łodzi skierowała materiały sprawy V Ap 19/09 wraz z aktem oskarżenia do właściwego sądu (informacja k.7216). Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2013 roku sąd odwoławczy utrzymał w mocy zarządzenie o zwrocie aktu oskarżenia, które to postanowienie zostało doręczone

oskarżycielowi w dniu 11 stycznia 2013 roku. W dniu 18 stycznia 2013 roku prokurator skierował do sądu pismo, iż po zapoznaniu się z postanowieniem sądu odwoławczego z dnia 7 stycznia „uprzejmie informuje, że zarządzenia o zwrocie aktu oskarżenia nie wykona.” i informując, że akta V Ap 3/09 w dniu zostały wysłane z aktem oskarżenia do sądu.

W tym miejscu sąd przytoczy przepisy obowiązujące w dacie wniesienia aktu oskarżenia w przedmiotowej sprawie, określające jakim wymaganiom winie on odpowiadać, a których brak podlega kontroli w trybie art. 337 k.p.k. Stosownie do art. 332 § 1 k.p.k.: Akt oskarżenia powinien zawierać: 1) imię i nazwisko oskarżonego, inne dane o jego osobie oraz dane o zastosowaniu środka zapobiegawczego, 2) dokładne określenie zarzucanego oskarżonemu czynu ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody, 3) wskazanie, że czyn został popełniony w warunkach wymienionych w art. 64 Kodeksu karnego albo w art. 37 § 1 pkt 4 Kodeksu karnego skarbowego, 4) wskazanie przepisów ustawy karnej, pod które zarzucany czyn podpada, 5) wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy i trybu postępowania, **6) uzasadnienie oskarżenia. Wedle art. 332 § 2 k.p.k. w uzasadnieniu należy przytoczyć fakty i dowody, na których oskarżenie się opiera, a w miarę potrzeby wyjaśnić podstawę prawną oskarżenia i omówić okoliczności, na które powołuje się oskarżony w swej obronie.** Art. 332 § 3 stanowił, że akt oskarżenia sporządzony przez Policję lub organ, o którym mowa w art. 325d, może nie zawierać uzasadnienia. Stosownie do art. 333 § 1 i 2 akt oskarżenia powinien także zawierać: **1) listę osób, których wezwania oskarżyciel żąda, 2) wykaz innych dowodów, których przeprowadzenia na rozprawie głównej domaga się oskarżyciel;** prokurator może wnieść o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań świadków przebywających za granicą lub mających stwierdzić okoliczności, którym oskarżony w wyjaśnieniach swych nie zaprzeczył, a okoliczności te nie są tak doniosłe, aby konieczne było bezpośrednie przesłuchanie świadków na rozprawie. Nie dotyczy to osób wymienionych w art. 182. Wobec treści art. 334 § 1 k.p.k. **z aktem oskarżenia przesyła się sądowi akta postępowania przygotowawczego wraz z załącznikami**, a także po jednym odpisie aktu oskarżenia dla każdego oskarżonego.

Zgodnie z brzmieniem art. 334 k.p.k. obowiązującym w dacie wniesienia aktu oskarżenia w przedmiotowej sprawie z aktem oskarżenia przesyła się sądowi **całe akta postępowania przygotowawczego wraz z załącznikami. Chodzi o całość materiałów zgromadzonych w toku postępowania przygotowawczego**, za wyjątkiem tych materiałów, które winny zostać umieszczone w aktach podręcznych prokuratora. Prawdliwość przygotowania akt sprawy pod kątem spełniania warunków określonych w art. 334 k.p.k., w ramach wstępnej kontroli oskarżenia, jest przedmiotem kontroli prezesa sądu, który może zwrócić prokuratorowi akt oskarżenia celem usunięcia braków w terminie **7 dni** (art. 337 § 1 k.p.k.). **Załącznikami** mogą być dokumenty, dowody rzeczowe, **a także akta toczącego się wcześniej postępowania** (tak Komentarz do Kodeksu Postępowania Karnego, red. Skorupka 2016, wyd. 2/Brodzisz – Legalis/el – komentarz do art. 334; Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz, red. Sakowicz 2016, wyd. 7/Boratyńska/Królikowski – Legalis/el – komentarz do art. 334; zob. Marszał, Proces, s. 352; W. Grzeszczyk, Przebieg, s. 176).

Stosownie do art. 337 k.p.k. obowiązującego w dacie wniesienia aktu oskarżenia w przedmiotowej sprawie oraz dacie wykonywania kontroli wniesionego aktu oskarżenia (Dz.U. 2003 Nr 17, poz. 155) jeżeli akt oskarżenia nie odpowiada warunkom formalnym, wymienionym w art. 119, **332, 333** lub 335, a **także gdy nie zostały spełnione warunki wymienione w art. 334**, prezes sądu zwraca go oskarżycielowi w celu usunięcia braków w terminie 7 dni (§1); na zarządzenie, o którym mowa w § 1, oskarżycielowi przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (§ 2); oskarżyciel publiczny, który nie wnosi zażalenia, jest obowiązany wnieść w terminie wskazanym w § 1 poprawiony lub uzupełniony akt oskarżenia (§ 3).

Zgodnie z § 3 oskarżyciel publiczny jest zobowiązany wnieść w terminie siedmiu dni poprawiony lub uzupełniony akt oskarżenia, ale jedynie wówczas, gdy nie wnosi zażalenia. Wniesienie zażalenia powoduje, że kwestia zasadności zwrotu aktu oskarżenia podlega rozstrzygnięciu przez sąd, w związku z czym trudno wymagać od oskarżyciela, aby uzupełniał lub poprawiał akt oskarżenia przed rozstrzygnięciem zasadności zażalenia. Jeżeli jednak sąd utrzyma w mocy zaskarżone zarządzenie, siedmiodniowy termin rozpoczyna z tą chwilą swój bieg i na oskarżycielu publicznym ciąży obowiązek poprawienia i uzupełnienia aktu oskarżenia oraz wniesienia go do sądu w tym terminie. Odmienna interpretacja powodowałaby, że wnosząc zażalenie na zarządzenie prezesa, prokurator trwale uwalniałby się od

obowiązku, o którym mowa w § 3, niezależnie od treści orzekającego w trybie odwoławczym sądu. Z § 3 wynika ponadto, że oskarżyciel publiczny związany jest wskazaniem prezesa sądu co do kierunków uzupełnienia aktu oskarżenia lub sposobu jego poprawienia. Wnioskując a contrario z tego przepisu, należy dojść do wniosku, że nie powinien on wносить do sądu aktu oskarżenia w tej samej postaci (lub z takimi samymi załącznikami), w jakiej został on przez prezesa sądu zakwestionowany (zob. Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz T. II red. Hofmański 2011, wyd. – Legalis/el – komentarz do art. 337 k.p.k.; tak też: Komentarz do Kodeksu Postępowania Karnego, red. Skorupka 2016, wyd. 2/Brodzisz – Legalis/el – komentarz do art. 337; Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz red. Sakowicz 2016, wyd. 7/Boratyńska/Królikowski – Legalis/el – komentarz do art. 337. T. Razowski Merytoryczna i formalna kontrola oskarżenia ..., rozdział III, podrozdział 5). Warto także nadmienić, że mając na uwadze charakter braku, jaki był przyczyną zwrotu aktu oskarżenia oskarżycielowi w przedmiotowej sprawie, to jest nie załączenia całości akt postępowania przygotowawczego, kwestią w istocie techniczną i nie mającą znaczenia w niniejszej sprawie było, czy oprócz zwrotu prawnego aktu oskarżenia prokuratorowi doszło także do fizycznego zwrotu aktu oskarżenia oskarżycielowi, gdyż przede wszystkim chodziło o brak w postaci braku akt postępowania a nie braków w treści samego aktu oskarżenia i brak jego zwrotu był bez znaczenia dla możliwości prokuratora uzupełnienia tego rodzaju braku, zwłaszcza, że oskarżyciel nie podnosił, że uniemożliwiał mu to wypełnienie obowiązku, jaki ciążył na nim z mocy prawomocnego zarządzenia o zwrocie aktu oskarżenia (porównaj: P. L., Procesowa kontrola postępowania przygotowawczego, Prok.i Pr. 2006/9/86-101; B. D., Postępowanie w przedmiocie kontroli formalnej aktu oskarżenia na podstawie art. 337 § 1 k.p.k. B. P., Kontrola formalna aktu oskarżenia; Prok.i Pr. 2006/10/26-45 ; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach; z dnia 31 października 2012; II Aka 646/12, LEX nr 1681376). Nie ulega jednak wątpliwości, że akt oskarżenia w niniejszej sprawie był w sensie prawnym zwrócony prawomocnie od dnia 7 stycznia 2013 roku.

W przedmiotowej sprawie pomimo uprawomocnienia się w dniu 7 stycznia 2013 roku zarządzenia o zwrocie prokuratorowi aktu oskarżenia na podstawie art. 337 k.p.k., które to postanowienie doręczono prokuratorowi w dniu 11 stycznia 2013 roku, prokurator nie wniósł ani poprawionego, ani nawet tego samego aktu oskarżenia ani akt postępowania przygotowawczego, których niezłączenie stanowiło główną przyczynę zwrotu oskarżycielowi aktu oskarżenia i to pomimo, że w dacie wydania zarządzenia, w dacie wniesienia zażalenia na nie przez oskarżyciela, to jest 5 grudnia 2012 roku i przez kolejne 9 dni dysponował tymi aktami i gdy powinien był się liczyć z taką potrzebą na wypadek uprawomocnienia się zarządzenia. Po uprawomocnieniu się zarządzenia o zwrocie aktu oskarżenia prokurator zobligowany był mając na uwadze treść zarządzenia oraz obowiązujące przepisy wnieść poprawiony akt oskarżenia w ten sposób, że w jego treści winien był wymienić zawartość przede wszystkim dokumentarną akt, do załączenia których został zobligowany, poprawić w tej mierze załącznik z wymienionymi dowodami rzeczowymi ale przede wszystkim załączyć akta postępowania przygotowawczego pierwotnie prowadzonego w całości choćby miały one postać uwierzytelnionych odpisów. Nie wniesienie tak poprawionego aktu oskarżenia a przede wszystkim tych akt postępowania przygotowawczego w terminie 7 dni, to jest do dnia 18 stycznia 2013 roku oznaczało, że prokurator nie zrealizował obowiązku ciążącego na nim z mocy art. 337 § 3 k.p.k. Pismo przesłane w ostatnim dniu siedmiodniowego terminu, z którego treści wynika wprost, że prokurator zarządzenia nie wykona, gdyż aktami już nie dysponuje nie może być uznane za wniesienie poprawionego aktu oskarżenia (nie zawiera bowiem żadnego elementu aktu oskarżenia wymienionego w art. 332 i 333 k.p.k.), a tym bardziej nie może być uznane za załączenie akt postępowania przygotowawczego, do których wniesienia był zobligowany zarządzeniem o zwrocie aktu oskarżenia albowiem pismo to nie jest żadnym dokumentem z tych akt i powstało już po wydaniu zarządzenia o zwrocie aktu oskarżenia i nawet po jego utrzymaniu w mocy przez sąd odwoławczy. Ponadto z jego treści nie wynika nawet wola podtrzymania poprzedniego aktu oskarżenia, gdyż w jego treści nie zawarto takiego oświadczenia woli prokuratora, które i tak byłoby bez znaczenia, gdyż w trybie art. 337 § 3 k.p.k. przewidziano jedynie możliwość wniesienia poprawionego lub uzupełnionego aktu oskarżenia, a nie przewidziano możliwości złożenia oświadczenia o podtrzymaniu poprzednio wniesionego aktu oskarżenia. Porównanie treści art. 337 k.p.k. i dawnego art. 346 k.p.k. a obecnie art. 344b k.p.k., w których przewidziano możliwość podtrzymania aktu oskarżenia prowadzi do jednoznacznej językowo wykładni, że w trybie art. 337 k.p.k. prokurator nie może jedynie oświadczyć, że podtrzymuje poprzednio wniesiony akt oskarżenia, co logicznie skoro formalnoprawnie został mu on zwrócony i nawet gdyby w przedmiotowej sprawie oskarżyciel w piśmie z dnia 18 stycznia 2013 takie oświadczenie woli zawarł to nie mogło by ono zostać uznane za wniesienie uzupełnionego

aktu oskarżenia, a tym bardziej nie mogłoby zostać uznane za załączenie akt postępowania przygotowawczego. Należy także nadmienić, że usprawiedliwienie, jakie można wyczytać z tego pisma, iż prokurator nie dysponuje aktami, które ma załączyć bowiem przekazał je do innego sądu wraz z aktem oskarżenia nie może zwalniać prokuratora od realizacji obowiązków związanych ze zwrotem mu aktu oskarżenia na podstawie art. 337 k.p.k., w szczególności, że w dacie wydania zarządzenia o zwrocie, w dacie wniesienia zażalenia na nie, to jest 5 grudnia 2012 roku i przez kolejne 9 dni oskarżyciel dysponował tymi aktami i powinien był się liczyć z potrzebą ich załączenia na wypadek uprawomocnienia się zarządzenia i powinien był co najmniej wykonać ich uwierzytelnione kopie a nie wysłać do innego organu czyniąc sobie w ten sposób usprawiedliwienie dla przyszłej niemożności wykonania zarządzenia. Jak już wskazano prokurator na podstawie art. 337 § 3 k.p.k. ma obowiązek wnieść uzupełniony, w tym o akta postępowania przygotowawczego jeżeli brak dotyczył wymogu z art. 334 k.p.k., akt oskarżenia bez względu na różnego rodzaju przeszkody, jakie może w wykonaniu tego napotkać i gdy sam pozbawia się tej możliwości to takie zachowanie nie może sanować naruszenia przez oskarżyciela obowiązku ciążącego na nim z mocy art. 337 § 3 k.p.k.

W judykaturze i w piśmiennictwie dominuje stanowisko, **że istnienie braków formalnych skargi, których usunięcia odmawia oskarżyciel lub których nie usunął w terminie 7 dni od uprawomocnienia się zarządzenia o zwrocie aktu oskarżenia stanowi brak skargi uprawnionego oskarżyciela.** Podnosi się, że zwrot aktu oskarżenia w celu jego uzupełnienia w trybie § 1 art. 337 k.p.k. nie powoduje zniesienia stanu zawisłości sprawy przed sądem, który to stan kreowany jest w chwili wniesienia zarówno publicznego, jak i posiłkowego aktu oskarżenia. Ten stan zawisłości sprawy ma jednak charakter względny w tym sensie, iż wygasa on z chwilą upływu siedmiodniowego terminu określonego w § 1 art. 337 k.p.k., jeśli w terminie tym oskarżyciel nie wniósł do sądu uzupełnionego lub poprawionego aktu oskarżenia. Wniesienie poprawionego lub uzupełnionego aktu oskarżenia, po upływie terminu 7 dni, jest czynnością bezskuteczną w tym postępowaniu, w którym zwrócono akt oskarżenia. Naruszenie terminu określonego w art. 337 § 3 nie zamyka możliwości wniesienia poprawionego lub uzupełnionego aktu oskarżenia przez oskarżyciela publicznego, jednakże w takiej sytuacji akt będzie traktowany jako wniesiony po raz pierwszy. Oskarżyciel publiczny, w sytuacji przewidzianej w art. 337 § 3 k.p.k., zobowiązany jest poprawić lub uzupełnić akt oskarżenia i wnieść go ponownie do sądu w terminie określonym przez sąd. Nie może on więc odstąpić od tego i postępowania umorzyć. Gdyby oskarżyciel publiczny po zwrocie aktu oskarżenia nie wniósł go ponownie do sądu, wówczas sąd, nie dysponując aktem oskarżenia, zmuszony jest umorzyć postępowanie z powodu braku skargi uprawnionego oskarżyciela (po uprzednim skierowaniu przez prezesa sprawy na posiedzenie). Słusznie podkreśla się, że żaden organ procesowy nie powinien zmuszać prokuratora na drodze procesowej do podejmowania działań oskarżycielskich, jeżeli ten nie widzi do tego podstaw. Niewniesienie ponownie aktu oskarżenia przez prokuratora musi być ocenione jako odstępianie od oskarżenia. Wprawdzie odstępianie prokuratora od oskarżenia nie wiąże sądu, lecz braku aktu oskarżenia uniemożliwia rozpoznanie sprawy (tak: Lech Krzysztof Paprzycki red., Komentarz aktualizowany do art. 1-424 Kodeksu postępowania karnego, LEX/el. 2015; Wincenty Grzeszczyk, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. X, LexisNexis 2014; Ryszard A Stefański., Formalna kontrola aktu oskarżenia w nowym kodeksie postępowania karnego, Prok.i Pr. 1998/9/34-42; Kodeks postępowania karnego, T. II red. Hofmański 2011, wyd. 4; Kodeks postępowania karnego. Komentarz red. Sakowicz 2016, wyd. 7/Sakowicz/Królikowski; tak też Komentarz do kodeksu postępowania karnego, red. Skorupka 2016, wyd. 2/Jasiński; Kodeks postępowania karnego red. Boratyńska 2012, wyd. 4/Sakowicz; T. Razowski, Dynamika kontroli formalnej, s. 207; K. Zgryzek, [w:] Marszał, Stachowiak, Zgryzek, Proces, s. 483; Bartosz Kwiatkowski, Określoność przestępstwa bazowego i jej wpływ na treść zarzutu prania wartości majątkowych, Cz.PKiNP 2014/2/29-42; zob. także R. A. Stefański, [w:] Bratoszewski i in., Kodeks, t. II, s. 560.; Beata Dziduszko, Postępowanie w przedmiocie kontroli formalnej aktu oskarżenia na podstawie art. 337 § 1 k.p.k., St.Iur.Lubl. 2011/16/207-224; Stanisław Rutkowski, Prokurator w postępowaniu karnym przed sądem I instancji, cz. I ; porównaj też Cora Stanisław, Kontrola sądowa wymogów wniosku o skazanie bez rozprawy określonych w art. 335 k.p.k., Prok.i Pr. 2006/5/65-81; porównaj uchwała SN z 31 sierpnia 1994 r., I KZP 19/94, OSNKW 1994 nr 9-10, poz. 56, str. 23).

Odmienne wykładnia, iż nieuzupełnienie w ogóle braków aktu oskarżenia lub uzupełnienie ich po terminie nie powoduje stanu braku skargi uprawnionego oskarżyciela i spotkać się może co najwyżej z postępowaniem sygnalizacyjnym wobec oskarżyciela przewidzianym w art. 20 k.p.k. nie znajduje oparcia zarówno w orzecznictwie, jest

sprzeczna z gwarancyjnym charakterem procedury karnej, co narusza określone w art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, statuowane przede wszystkim dla oskarżonego, gwarancje rzetelnego procesu karnego, w tym prawo znajomości zarzutów, pod jakimi pozostaje osoba oskarżona oraz dowodów, na których opiera się oskarżenie i tego rodzaju wykładnia pozostawałaby w sprzeczności z dyrektywą wykładni nakazującą tłumaczenie przepisów w zgodzie z prawem międzynarodowym. Ponadto taka wykładnia powodowałaby dysfunkcjonalność omawianej instytucji, czyniąc procedurę zwrotu aktu oskarżenia w istocie bezprzedmiotową i prowadząc do rezultatów nie dających się pogodzić z zasadą racjonalnego ustawodawcy (por. T.Razowski Merytoryczna i formalna kontrola oskarżenia ..., rozdział III, podrozdział 5, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Dariusz Świecki (red.), Tom I, wyd. III, Lex/el – komentarz do art. 337 k.p.k.). W uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 1970 r., VI KZP 4/70 przyjęto na gruncie poprzedniego stanu prawnego, że przepis art. 298 k.p.k. (obecnie art. 337) w zakresie w nim unormowanym jest przepisem szczególnym w stosunku do norm art. 105 § 1 i 2 k.p.k. (obecnie art. 120 § 1 i 2 k.p.k.) ***i tylko w tym zakresie wyłącza jego stosowanie.*** Wskazanie obecnie w art. 337 k.p.k. także art. 119 k.p.k. służyło jedynie ujednoczeniu procedury uzupełnienia wszelkich braków aktu oskarżenia a nie tylko braków elementów charakterystycznych dla aktu oskarżenia, jak to było poprzednio, jednak brak argumentów, dla których należałoby uznać, że w zakresie nieuregulowanym w art. 337 k.p.k., to jest skutków nieuzupełnienia aktu oskarżenia, nie znajduje zastosowanie przepis ogólny, który stosuje się w każdej sytuacji nieuzupełnienia braków wszelkich pism procesowych, chyba, że kwestię tę szczegółowo, także co do skutków następczych regulują inne przepisy. Ponadto jeżeli ustawodawca przewidział daleko idące skutki nieusunięcia braków dla strony, która na gruncie art. 120 k.p.k. obowiązku takiego nie ma, w postaci bezskuteczności pisma, to trudno przyjąć, że nie przewidział żadnych skutków dla nieusunięcia braków pisma przez stronę do tego zobowiązaną na podstawie art. 337 k.p.k. i to w odniesieniu do jednego z najważniejszych pism procesowych, jakim jest akt oskarżenia. Co więcej taka wykładnia skłaniałaby oskarżycieli do całkowitej bezczynności, gdyż nie wniesienie uzupełnionego aktu oskarżenia nie powodowałoby dla oskarżenia żadnych negatywnych konsekwencji poza ewentualną odpowiedzialnością dyscyplinarną oskarżyciela. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że wniesienie w terminie aktu oskarżenia z tymi samymi brakami, co akt oskarżenia objęty zarządzeniem o zwrocie skutkować może uznaniem, że w sprawie brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela i nieracjonalnym byłoby uznanie, że oskarżyciel, który w ogóle nie uzupełnił braków zwróconego aktu oskarżenia powinien być w lepszej sytuacji niż ten oskarżyciel, który wniósł w terminie akt oskarżenia, choć bez uzupełnienia jego braków. Tak więc wzgląd na racjonalność ustawodawcy nie pozwala na przyjęcie tej mniejszościowej, odmiennej wykładni art. 337 k.p.k. Między innymi określono stan oskarżenia, w którym pozostaje dana osoba, obowiązek ujawnienia przez organy prokuratorskie obronie wszystkich istotnych dowodów – korzystnych i niekorzystnych dla oskarżonego przyjmuje się za elementy prawa do rzetelnego procesu. W wielu sprawach organy Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności rozważały, czy dostęp do akt śledztwa był koniecznym warunkiem właściwego przygotowania obrony. Prawo dostępu do akt, chociaż nie jest wyraźnie zagwarantowane w Konwencji, wynika zasadniczo z jej art. 6 ust. 3 lit. b. W raporcie J. przeciwko Belgii Komisja wyraziła pogląd, że należy zapewnić możliwość zapoznania się z wynikami śledztwa. Oskarżony ma prawo dostępu do wszystkich istotnych dokumentów i informacji, które władze zebrały lub powinny były zebrać, pozwalających na uwolnienie się od zarzutów lub doprowadzenie do złagodzenia kary (zob. Marek Antoni Nowicki, Komentarz do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, [w:] Wokół Konwencji Europejskiej. Komentarz do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, wyd. VII, WKP 2017 – Legalis/el- komentarz do art. 6 Konwencji). Tym samym wykładnia art. 337 k.p.k. w zgodzie z tymi standardami nakazuje przyjęcie, że braki aktu oskarżenia powinny zostać uzupełnione przez oskarżyciela, a gdy oskarżyciel tego nie czyni powodując nieokreśloność stanu oskarżenia, a tym bardziej wyłączając dostęp obrony w toku postępowania sądowego do całości materiałów postępowania przygotowawczego to należy przyjąć, że w sprawie brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela, co zapewnia oskarżonemu standard rzetelnego procesu, w którym skarga stawiająca go w stan oskarżenia, czyli jedno z najważniejszych pism w postępowaniu karnym będzie odpowiadało wszystkim wymaganiom stawianym przez procedurę karną dla tego rodzaju pism. Odmienne stanowisko skutkować by mogło stanami, w których „osoba oskarżona”, często przez długi okres czasu, nie wiedziała dokładnie pod jakimi zarzutami pozostaje lub jakie materiały stanowią podstawę jej oskarżenia. Mniejszościowa interpretacja powodowałaby także, że prokurator nie realizując swojego obowiązku, o którym mowa w art. 337 § 3 k.p.k. trwale uwalniałby się od niego i to bez żadnych konsekwencji procesowych, gdy jak się podkreśla celem tej regulacji jest niedopuszczenie do tego, aby postępowanie przed sądem toczyło się na podstawie wadliwie

sporządzonego aktu oskarżenia (zob. Bratoszewski Jerzy i in., Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II, ABC 1998, Lex/el. – komentarz do art. 337 k.p.k. ;D. Osowska: Kontrola oskarżenia w polskim procesie karnym, Warszawa - Poznań - Toruń 1977, s. 30). Z tych względów powyżej zaprezentowany mniejszościowy pogląd doktryny nie może być uznany za poprawny.

Podzielając powyżej zaprezentowane stanowisko dominujące należało uznać, że w niniejszej sprawie, wskutek nie wykonania przez oskarżyciela zarządzenia o zwrocie aktu oskarżenia, brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela i na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. należało uchylić zaskarżony wyrok i umorzyć postępowanie.

Ponieważ postępowanie w sprawie umorzono uwzględniając apelację wszystkich oskarżonych to o kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. to jest, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa.